

De eerste kustbewoners

De eerste kustbewoners kwamen rond 3700 voor Christus naar het duingebied, op de plek waar nu de Haagse woonwijk Ypenburg staat. Ze bouwden kleine huizen van hout en riet bovenop een laag duin. Ze haalden drinkwater uit waterkuilen op het duin en uit de kreekjes erachter. Behalve duinen, waren er in de omgeving bossen, moerassen en natuurlijk het strand en de zee. Als het hard stormde kon het duintje overstromen met zout zeewater. In ieder landschap leefden andere planten, dieren en vissem. Er leefden grote watervogels zoals zwanen en kraanvogels. Dit maakte het tot een goede plek om te wonen. Vlakbij het strand groeiden eetbare planten zoals zeekraal en lamsoor.

De eerste kustbewoners waren vooral jagerverzamelaars. Maar zij hielden ook tamme varkens en koeien. Ze verbouwden graan op akkertjes. Aan de kust was genoeg voedsel te vinden om er het hele jaar te blijven. De eerste kustbewoners leefden net als de hunebedbouwers in de steentijd. Ze maakten gereedschap van vuursteen.

De eerste kustbewoners begroeven hun doden op een begraafplaats. We noemen dat een grafveld. De doden werden met opgetrokken knieën in het graf gelegd. Als kinderen stierven, kregen ze soms een barnstenen kraal mee. In sommige graven lag maar één persoon, maar er zijn ook graven gevonden waar twee of drie personen in lagen. In de prehistorie stierven de mensen veel jonger dan tegenwoordig. De kustbewoners werden gemiddeld tussen de 35 en 44 jaar oud. Ook stierven er veel kinderen.

Na 3200 voor Christus verlieten de mensen het duingebied. Het gebied werd steeds natter en veranderde in een moeras. Het duin van Ypenburg verdween - met de bewoningsresten - onder een dikke laag veen. Dankzij dit veen bleven de skeletten en de andere vondsten vijfduizend jaar lang goed bewaard.